

# ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA ZČU, KLATOVSKÁ 51, 313 00 PLZEŇ



V Plzni 6. června 2022

## Hodnocení diplomové práce Bc. TEREZY NOVÁKOVÉ na téma **METODA CLIL VE VÝUCE FYZIKY NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE**

Diplomová práce Bc. Terezy Novákové se zabývá **uplatněním metody CLIL**, která spojuje výuku daného školního předmětu s výukou cizího jazyka. I když to nebylo explicitně vymezené v zadání práce, automaticky jsem předpokládal využití angličtiny ve výuce fyziky. Pro tuto práci měla diplomantka minimálně dva **výrazné předpoklady**. Jednak **studuje předmětovou kombinaci fyziky a anglického jazyka**, jednak zároveň se studiem učitelství **vyučuje na Soukromé základní škole** Elementária, s.r.o. v Plzni. Přesto jsem měl při zadání práce určité pochybnosti. O metodě CLIL se hodně mluvilo před cca 20 lety, od té doby se zmínky o ní objevovaly jen zřídka. Kládl jsem si proto otázku, zda počáteční nadšení pro použití CLILu ve výuce nebylo krátkodobým vzplanutím, které nahradila etapa zdrženlivosti či snad až odporu k této metodě. Druhá má pochybnost spočívala v tom, že v posledních dvou letech byla klasická školní výuka nahrazována výukou přes počítač. Kládl jsem si proto otázku, zda bude možné metodu vyzkoušet i v rámci výuky ve škole, která lépe umožňuje sledovat emoce žáků.

Mé pochybnosti však byly rychle rozptýlené. Autorka diplomové práce velmi aktivně začala zjišťovat, jaké jsou **dosavadní postupy v rámci metody CLIL**, jaké jsou obecné zkušenosti a jaké jsou konkrétní zkušenosti s využitím metody při výuce fyziky – dlužno podotknout, že s využitím metody CLIL ve fyzice bylo zkušeností minimálně. Zároveň si **domluvila souhlas vedení školy se zařazením metody CLIL do výuky fyziky a o podala informaci rodičům žáků i žákům samotným**. Informace o metodě CLIL zjišťovala z literatury, z internetu, ale i z rozhovorů s akademickými pracovníky z katedry anglického jazyka, které se metodou zabývají dlouhodobě. Na základě zjištěných informací o metodě CLIL a o dosavadních zkušenostech z jejího využití **připravila schéma vyučovacích hodin** a jako zcela **unikátní, dosud nevyzkoušené obohacení** vymyslela zapojení programových produktů do výuky s CLILEm, a to zejména Vividbooks, ale i dalších dostupných animací a apletů.

Nad plán zadání diplomové práce zpracovala historickou část – **historický vývoj výuky cizích jazyků v českém základním školství**. Tato část je stejně jako další části diplomové práce zpracována velmi přehledně, čtivě, s důrazem na podstatné. Velmi názorně ukazuje, jak velkým **změnám výuky jazyků** v průběhu let docházelo.

V úvodních kapitolách se dále autorka zaměřila na **rozbor metody CLIL, její vznik a na dosavadní zkušenosti** z jejího zapojení do výuky. Je překvapivé, kolik informací se autorce podařilo nashromáždit; stejně překvapivé je i to, jak **přehledně a logicky uceleně** tyto informace dokázala zpracovat.

V úvodních částech velmi důkladně cituje využitě prameny informací a **prokazuje tak kvalitní práci s literaturou**.

Hlavní částí diplomové práce je část praktická, zaměřená na **vlastní zkušenosti se zapojením metody CLIL ve výuce fyziky**. V jednotlivých vyučovacích hodinách (celkem ve 13 vyučovacích hodinách) vyzkoušela **různé stupně zařazení CLIL**. I když se v průběhu diplomové práce vyvíjely s ohledem na získávané zkušenosti ve výuce jednotlivé dílčí prvky zapojení metody CLIL, základní schéma zůstalo po celou dobu diplomové práce stejné, což svědčí o **pečlivé přípravě praktické části práce**.

Měl jsem možnost se zúčastnit jedné z **připravených vyučovacích hodin**, která (na téma tlak, tlaková síla) proběhla na Masarykově gymnáziu ve třídě sekunda A, kde vyučuji fyziku. Příjemně mne překvapilo, s jakou **snadností a přirozeností autorka s třídou od samého začátku vyučovací hodiny komunikovala** a jak jednoduše a s nadhledem převzala řízení učebního procesu ve třídě. I když žáky neznala, dokázala prakticky všechny žáky zapojit do diskuze. Velké překvapení pro mne znamenalo, že **se při zapojení metody CLIL zapojili i žáci, kteří obvykle nepatří k neaktivnějším**. Konkrétně mám na mysli studentku, která má jako mateřský jazyk turčtinu a byla schopna s vyučující komunikovat na vysoké úrovni (včetně správných fyzikálních úvah), přestože se obvykle do fyzikálních debat nezapojuje a na položené otázky odpovídá jen zřídka a stručně. Zde byla jasně neaktivnější a – co mi udělalo velkou radost –, od té doby se její přístup k fyzice proměnil k lepšímu.

**Popis jednotlivých vyučovacích hodin v diplomové práci je přehledný, srozumitelný a názorný**, postřehy a vlastní komentáře jsou odlišeny typem písma a zvyšují tak přehlednost záznamů. Také začlenění fotografií, schémat a dalších obrázků umožňují bezproblémovou orientaci a názornost.

Ve stručném, ale velmi výstižném závěru poukazuje autorka na **pozitiva i negativa metody CLIL** a zvažuje, jak by metodu ve výuce fyziky využila v budoucnosti. Opírá se přitom nejen o své postřehy z výuky, ale rovněž o postřehy žáků.

**Kvalitu práce podtrhují i další kapitoly**, které autorka do diplomové práce zařadila. Kromě seznamu obrázků, tabulek a použitých zdrojů bych rád upozornil na **seznam základních frází používaných v hodinách** a abecední **seznam fyzikálních pojmů** využitých v popsání vyučovacích hodinách. Tyto kapitoly jsou **důkazem pečlivosti a promyšlenosti** při zpracování diplomové práce.

Diplomová práce již na první pohled příjemně překvapuje po grafické stránce **barevnými fotografiemi a obrázky a přehledným typografickým zpracováním**, které podtrhují didaktickou erudici autorky. Kvalita práce je zdůrazněna i absencí typografických a gramatických prohrěšků které dokládají, s jakou **pečlivostí a zodpovědností byla práce vypracována**.

Na základě uvedeného hodnocení doporučuji diplomovou práci k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou

**výborně.**

RNDr. Miroslav Randa, Ph.D.  
vedoucí diplomové práce